

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI NAPILAP.

Kiadja a m.-vásárhelyi füg-
gő és 48-as párt társaságával
„SZÉKELYSÉG” lapkiadóváltó

Szerkesztőség Főtéren 7. sz.
hová a lap szellemi részét
örökös közlemény k. kü-
lendők.

Kiadóhivatal Főtéren 7. sz.

Szerkesztőség telefonja 101.
Kiadóhivatal telefonja 101.

Előfizetési díj helyben

Egész évre 10 kor. — all.
Egy hóra — . 90 .
Egy hétre — . 20 .

Vidékre postai szétküldéssel

Egész évre . . . 14 kor.
Fél évre . . . 7 .
Negyedévre . . . 3 .
Egy hóra . . . 1 .

Egyes szám . . . . .

Polónyi beszéde.

Maros-Vásárhely, jun. 30.

(*) A függetlenségi és 48-as Kossuth párt derekas munkát végez a most folyó költségvetési vitában. Egyenként jelentkeznek szólásra, hogy lerántsák Tisza kormánykodásáról a lepelt s hogy bemutassák a nagy „honmentőt” a nemzet előtt.

Bizony fura módon bánnak el a gróf urral a függetlenségi képviselők; ám azért egyik sem mért olyan súlyos csapást Tisza kormányára, mint Polónyi Géza, a ki a keddi ülésen majdnem három óráig tartó beszédében ráolvasta Tiszára eddigi működésének bűneit.

Halálos csapást mért a kabinetbe került Khuenre, a kit a horvát zavarások okainak és a bécsi udvar mindenre kész szolgáljakép nevezett meg.

Rettenetes képet rajzolt a horvátok nemzetellenes működéséről, a bécsi udvar cselszövényeiről s Khuen Hédevárynak ezzel kapcsolatos szerepléséről.

Majd Tisza ellen fordult. Erős logikával, meggyőző érvekkel mutatta ki, hogy a nagy politikai Frizzó Fregoli még egyetlenegy ígéretét sem váltotta be, sőt rosszabbá tette a helyzetet, védelmébe vevén a német nyelvet.

Követelte a katonai büntető perrendtartásban a magyar nyelv jogát, sürgette a fogyasztási adók átengedését és választói jog kiterjesztéséről szóló törvény beterjesztését.

Ezen ígérek bevaltásához — ugyanmond Polónyi — a függetlenségi párt becsületét kötötte. Ha Tisza szavát megszegné, a pártot találja magával szemben, mely a végletekig menő harcot venné fel ez esetben.

Polónyi hatalmas beszéde lesújtólag hatott a kormányra és pártjára, de főképp Tisza István grófra, a ki most már tisztán láthatja, hogy a függet-

lenségi párt nem engedi, mikép Bécs érdekében s a magyar nemzet kárára tizze kicsiny játékait.

A függetlenségi párton nagy hatást keltett Polónyi beszéde. Feléledt ismét a harci tűz; készen állanak mindnyájan az eljövendő nagy ütközetre.

Tartsuk csak szárazon hát a puska-
kaport . . .

Rendkívüli közgyűlés a városnál.

A városi törvényhatósági bizottság ma délután 3 óráról kezdődőleg rendkívüli közgyűlést tartott a városház dísztermében.

Az elnöki megnyitó után a közbádogóhid felépítésére hirdetett árlejtésre beérkezett ajánlatok felett döntött a th. bizottság. E szerint az építkezéseket ifj. Csizsár Lajos helyi-, a csatornázás, víz- és gőzvezetékek készítését Törzs és Ormay kolozsvári, a szobafestő és mázoló munkákat Stibler Ferenc és Schärer Márton helyi vállalkozóknak adták le. A th. bizottság utasította a városi tanácsot, hogy az építkezésre megszavazott összegből netalán megmaradó felesleget fordítsák a közbádogóhidhoz a sörházutcai laktanya megett kivívó utvonallal kiépítésére és egy toronyóra beszerzésére, melyet a vágóhid tornyában helyeznek el.

Ezután Oroszlány Sándor telkének megvételét határozták el — 1000 korona vételár fejében.

Ez a telekvásárlás a közbádogóhid céljaira volt szükséges.

Most az iskolák államosítását tárgyalta a közgyűlés.

Arról már hírt adunk s több közleményben is érintettük, hogy a város közönsége a községi iskolák államosítását kérte a vallás és közoktatásügyi minisztertől. Közgyűlésileg kérte föl erre a város törvényhatósága a minisztert, a belügyi államtitkárt és a főispánt. A város és a miniszter között a tárgyalások eredménynyel végződtek, ugyanis szeptembertől a helyi összes községi iskolákat *államosítani fogják*.

A mai közgyűlés az államosítás tárgyában keletkezett szerződési tervezetet tárgyalta s elfogadta az állandó választmány javaslatát.

Egyben a miniszternek köszönő feliratot küld; Sándor János államtitkár és gróf Lázár István főispánnak a közbenjárásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Ezután a közgyűlést az elnök befejezette-
nek jelentette ki.

Hirdető oszlopok.

Pár év óta minduntalan felhívjuk a városi tanács figyelmét arra a tarthatatlan helyzetre, hogy városunk kereskedő világa el van zárva a falragaszokon való hirdetéstől.

Dacára, hogy e tárgyban már a törvényhatósági bizottság szabályrendeletet alkotott, valamint az már a belügyminisztertől jóvá is hagyatott, a kivitelezés még mindig késik a hirdető oszlopoknak.

Ez a huzavona legkevésbé sem vall a polgárság érdekével való törekvésre.

Pedig ez joggal elvárható a tanácstól.

A falragaszokat rendre-rendre mind le-szorították a háztulajdonosok falaikról, a rendőrség meg a villanyoszlopokról s így egyáltalán nem hagyatott mód arra, hogy a kereskedő újabb cikkei, vagy a nagy nyilvánosságnak szánt reklam közleményeit közzé tehesse.

A falragasz a kereskedelem egyik legolcsóbb és legkönnyebben hozzáférhető reklámja. Ezek a hirdetések keltek fel legjobban a közönség érdeklődését, tehát ennek megakadályozása merénylet a kereskedők jól felfogott érdeke ellen.

Már pedig a kereskedők és velük városunk polgárai méltán elvárhatják a városi tanácstól, hogy érdekeiket figyelemre méltassák.

Ha jól tudjuk, talán pár év előtt Bustya Lajos építési vállalkozó ajánlatot is tett a városi tanácsnak, hogy felállít 30 darab hirdető oszlopot a községi közönségnek legjobban megfelelő helyen. Ezt az ajánlatot a városi tanács nem fogadta el azért, mert az oszlopokat maga óhajtja felállíttatni. Mi kíváncsiak vagyunk rá, hogy mikor?

Nem tételezzük fel városunk becsülettel munkáló tanácsáról, hogy ezt az ügyet kellő ok nélkül huzná-halasztaná, s ezzel károsítani kívánná városunk kereskedőit és iparosait. A mi véleményünk az, hogy az oszlopok felállítását anyagi okok gátolják.

De ha az így van, akkor is kötelessége volna a városi tanácsnak gondoskodni ar-

Maros-Vásárhelyi ipari Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet Tagja.

Irodája és üzlethelyiségei: Maros-Vásárhely, Főtéren mézárosok udvarán. — Telefon 149. szám. (66)
Faipari szakcsoportja. Műhelyei és raktárai: Főtéren, Teleki palota (Apolló) 9. sz. II. emelet. Állandóan nagy raktárt tart a legegyszerűbb kivitelű konyha, ebédlő, háló és szalon berendezésekből a legművészebb kivitelű. Felvállal minden a faipar körébe vágó asztalos-, faragvány-, szobrász és esztergályos munkákat, valamint épületmunkákat. Közös műhelyei és raktárai a t. közönség érdeklődésére és megtekintésére érdemesek. — Kizárólag saját készítésű butorok tartatnak raktáron. — A szövetkezet központi rodáján ker. ügynökégd van a Fonciere pesti biztosító intézetnek, ahol a biztosítások előnyös díjszámítások mellett eszközöltetnek

ról, hogy vagy hová a falragaszok kifüggeszthetők legyenek, vagy pedig a felépítését ezeknek a hirdető oszlopoknak magánvállalkozóval állítsa elő a város megterhelése nélkül. Hisszük, sőt tudjuk, hogy erre akadna is vállalkozó.

Kérünk kereskedőink és iparosságaink érdekében sürgős intézkedést.

(.)

Színház.

Kedd estére négy felvonásos történelmi vigjátékot jelzett a színlap „Simonyi Öbestér” címmel, de nem láttunk egyebet egy három felvonásos történelmi nézőjátéknál, melyre a „történelmi” és a „játék” ráillik, csak a „vig” jelző nem akar találni. A nagyszámúak nem mondható közönség — dacára az ügyes, stilszerű játéknak. — nem nagyon lelkesedett Martos J. négyfelvonásosnak nevezett három felvonásosáért s a fel-felzugó tapsokat kivéve Bresseau költő jól megrajzolt, de jól meg is játszott alakját (Gulyás) inkább a szereplők játéka, mint maga a darab váltotta ki.

Kijutott a tapsból, de kijuthat elismerésünkben is Hervey E.-nek, ki drámai exposéval végződő szerepében a precíz, minden kis részletre kiterjedő kidolgozás és a drámai erő szerencsés vegyítésével kifogástalanul jelenítette meg a marquisét.

Hogy Batosy Simonyi öbestér szerepében jobb nem volt, annak nem ő az oka, hanem a szerző, ki nem a legszerencsésebb kézzel rajzolta meg a híres öbesteralakját.

A férfiak közül jók voltak Szőregh és Soproni. Szőregh neki való szerepében teljesen érvényesült, Soproni pedig a Juliott-éval (Kovács Mariska) való duetteiben okozott sok derűtséget.

A sikerült előadásból kivált a huszárok ordítóása, kik a híres huszár tipust durvasággal adták, — felreértve a darab intencióit.

Szerdán a Hajduk hadnagya ment harmadszor, a régi jó előadásban s ez egyszer telt házzal. Hja, a zóna!

H I R E K

M.-Vásárhely, 1904. június 30.

Kursiv írás.

Heinrich Lyer.

Felirta az Úr az égbe
Csillagfényvel
Holdsugárral ékesen,
Hogy szeressük a lánykákat
S a lányka is
Mibennünket
Szeressen.

S ha halvány az ég írása,
Ha nem bírjuk
Eloolvasni, érteni,
Hány lány szeme halványul el
S hány ifjunak
Fog a szive
Vérzeni.

Ford: sz. b.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Rédigér Béla pénzügyi számvizsgálót a számvéveségek egyesített létszámában a marosvásárhelyi székelyföldi kirendeltséghez m. kir. számvizsgálóvá nevezte ki.

— **A közbárányhid építése.** A közbárányhid építését már holnap megkezdik. Aigner Sándor műépítész — ki a közbárányhidat tervezte — holnap városunkba érkezik, hogy a munkálatokat ellenőrizze.

— **Esküvő.** Id. Sándor Pál kedves és bájos leánya Józefa és Veszprémi Antal nagysármási főszolgabíró tegnap esküdtek örök hűséget egymásnak Mezőbándon. A násznagy tisztelet Sándor János belügyi államtitkár töltötte be. A vendégsereg között ott volt az egész vidék intelligentiája.

— **Pro domo.** Oroszlány Gábor hírlapíró kollegánk ma egy levélben arra kér bennünket, hogy dr. Zöld István ügyvédjelölt ur alábbi levelét tegyük közzé a közönség tájékoztatása végett. Ebből a levélből is látszik, hogy felelős szerkesztőnk megbízottai korrektül jártak el, de hogy az eset Szász Károly részéről ennyire szomorú és sajnálatra méltó legyen — azt a nagyhangú dudolás után még sem hittük. Oroszlány Gábor szerkesztő kollegánkhoz intézett levél a következő:

Kedves Barátom!

A dr. Szász Károlylyal fennforgott ügyben általam kiadott nyilatkozat *felreértésekre* adván alkalmat, szívesen tudatom veled, hogy dr. Szász Károlylyal *én sem ohajtottam* a párbaj kodex 60 § a.) pontja folytán *tárgyalni*; 60 § d.) pontja alapján azonban csak Te tettél kifogást. — Ez a tényállás.

Baráti üdvözzellet:

M.-Vásárhely, 1904. jun. 28.

Dr. Zöld István.

Ezek után egy szavunk sincs több. — **Megrongált aszfalt járda.**

A Szentgyörgy-utcában a Szilágyi-féle ház előtt az aszfalt járda folyókájáról eltűnt a vas fedőlap, utánna eltűnt a folyóka vas-szegélye is. Most meg a járda bomladozik nap-nap után. Talán jó volna addig kijavíttatni, míg kovésbe kerül. De kívánatos a kijavítás azért is, mert a sima járdán gyanútlanul járó ember a nyakát szegheti ennél a kiszélesedett ároknál.

— **Esküvő.** Ma délután tartotta menyegzőjét Bartha Gizella tanítónő Ille Bertalan bankhivatallal. Tartós boldogságot kívánunk frigyükhöz.

— **Dimisszió.** Péter és Pál napján volt a helyi róm. kath. főgimnáziumban a tanév bezárása, a dimisszió. 1/210 órakor saját lobogója alatt a plebánia templomba vonult az intézet ifjúsága, hol ünnepélyes Te Deum-ot tartott s végig hallgatta a szent misét, melyet Karácsony Márton abbas celebrált. Szent mise után visszatértek a gimnáziumba s Rettegi igazgató hazafias és erkölcsvallási eszméktől duzzadó beszéde után a jutalmakat, majd a bizonyítványokat osztották ki. Karácsony abbas

köszönetet mondó szavai után széteszlott az ifjúság, hogy kivegye részét a jól megérdemelt pihenésből s hosszú két hónapra üres legyen a muzsák csarnoka.

— **Jelenetek** — nem a mélységből, mint a hogyan Gorkij darabja mondja, hanem csak a legsötétebb Szentgyörgy-utcából, hol ma délben egy mező-szengyeli cigány karaván mulattatott több mint kétszáz főnyi embert. A produkció azzal kezdődött, hogy egy jól megtermett cigánylegény a közös szekérből illő ordítások között kihajigálta a többieket, mire természetesen csinos kis skandalum támadt. Kijutott az ostornyélből mindeniknek, még a fakónak is. Ezután — és még néhány pof után — a kórház elé vonultak éktelen ordítások között s gyönyörű oratói tartottak egyik fajrokonukhoz, ki a kórház ablakából bámult ki a nagy világba. Ovatio után a szónok elővette jól megüsmött bugyélárisát s pirosasú tizeseket mutogatott fel a kórház ablakába. Később eltette a tizeseket (telik a cigánynak!) s csak piculákat akart bedobni az ablakon, míg azt is meg nem sajnálta s el nem tette. Szóval pénzdobás nem volt, de az ordítások folyt tovább. A rend derék őrei ép mentek hazafelé, de hát nem igen zavarták őket. Mindezt pedig nem azért mondjuk, mintha kárhoznánk ezzel mást. Világrt sem. Csak sajnáljuk, hogy a rendőrség, mely a színházban is képviselteti magát, miért marad el az ilyen produktiókról, hol több mint kétszáz ember megjelen. Hiszen — ugy-e direktor ur — sokszor nincsen kétszázember a színházban.

— **Pofozkodó menyasszony.**

Egyik közeli helyiségben érdekes esetről beszélnek. Az ottani takarékpénztár pénztárnoka régen udvarol a helység egyik csinos leányának, sőt két éve már jegyben is járnak. A pénztárnok ur azonban megmondta magát és más helységből keresett magának menyasszonyt. Az elbagyott lány bankodott ugyan, de hallgatott. Hanem szombaton a helység piacon szembetalálkoztak egymással és az elbagyott menyasszony minden bevezetés nélkül alaposan megpofozta a hűtlen vőlegényt. Ez azonban nem akadályozta abban, hogy tegnap megtartsa eljegyzését az újabb menyasszonnyal.

— **Új táviró állomás.** A mezősegen Nagysármás állomás helylyel táviró hivatal rendeztetett be, mely a napokban lesz átadva a közforgalomnak.

— **Harcászati lövészet** lesz éles töltenyekkel július hó 7 és 8-an Mezőszabodon keleti irányban. Az ovóintézkedések előre megtétek.

— **Szóvátára vonaton.** A szóvátai fürdőre való menetelt megkönnyítendő, Marosvásárhelyről a balavásári vasútállomáshoz a kocsijarat a mai nappal megindított. Jelentkezni Beesi Józsefnél lehet a kocsijarat használatát véget.

T Á V I R A T O K.

A „Székelység” eredeti táviratai

A t. Házból.

(B pest, jun. 30.) Ma *Pintér* beszélt a költségvetés ellen. *Tisza* hosszabb beszédben reflektált reá. Majd a

Horán beszéde hogy a zetiell telies

Mint sitók j beszél.

D

Mint mondja déli va

A bu szabott helyben

Ó fel König K a magy

Elhala

Belgr tember az ünne diploma

Isten

retem e nem a v alatt lak pánban nem sze erők e zsalálna porere a ütösert berugott cigányai messze hetlen k számlála rul ugy Azok-e, ellenben kegyetle kérdi, n hogy bi éhes, ne mert nia bol. Ha zik, han ital, ruh Teknő,

U

jégbehi

tom át

166.

Horánszky és Viktorisz képviselők beszédeivel foglalkozott. Kijelentette, hogy a felvidéki *egyházaknak nemzetietlen törekvések ellen a kormány teljes erővel ellentáll.*

Bánffy beszéde.

Mint fővárosi pozitív forrásból tudósítók jelenti, **Bánffy** a hétfői ülésen beszél.

Déli vasut új igazgatója.

Mint a fővárosban komoly hírként mondják: *Szell* Kálmán legközelebb a déli vasut igazgatója lesz.

Soós bíró ügye.

A budapesti kir. tábla *Soós* bíróra szabott negyedfélelvi fegyházbüntetést helyben hagyta.

Kitüntetés.

Ő felsége a kabinetiroda osztályfőnökét *König* Károlyt, bárói rangra emelte. *König* a magyar ügyeket intézi a kabinetirodában.

Elhalasztott koronázási évforduló.

Belgrádban a koronázási évfordulót szeptember 22-ről 25-re halasztották el, hogy az ünnepségen a szabadságukról visszaterő diplomaták is részt vehessenek.

CSARNOK.

Cigányok.

Isten tudja, miért van az, hogy úgy szeretem ezt a kóbor, vad népséget. Miért nem a városok külső utcáiban, házfödél alatt lakó, muzsikálni frakkban és lakktopánban járó cigányokról beszélek. Ezeket nem szeretem. Ezek nem őszintek, nem erősek és nem vadak és nem annak muzsikálnak, akit szeretnek, hanem perceről-percra annak, aki többet fizet. Ezek egy ütőért a nyaklevest is vigyorogva tűrik a berugott urfiaktól. Hanem beszélek az én cigányaimról, akik telen is sátorban laknak, messze kint a mi ősvadon rétünk hozzáférhetlen lápjai, kusza nádassai közt és megszámlálhatatlan időket látott erdőiben. Magyarul úgy nevezik őket, hogy: oláhcigányok. Azok-e, nem-e, nem kutattam sohasem. Azt ellenben tudom hogy erőszakos, vakmerő, kegyetlen népség. Ha ló kell neki, nem kér, mennyiért adják. A passzus neki az, hogy birtokába vette az állatot. Amikor éhes, nem az élés tárban keres ennivalót, mert nincs, hanem kerit magának a másébol. Ha rajta kapják, nem sokat teketóriáznak, hanem út. Ellenben a dohány, pipa, ital, ruha árát becsületes munkával keresi. Teknőt, medencét fakanalat farag az őserdő

fajából s amikor van egy kordéra való, elindul az egész pereputy közeli és távoli városokra, melyek pontos idejét jobban tudják, mint a kalendárium. Szegény demokrata köztük az, aki asszonyát, leányát találja fel és gyalogszerrel indítja utnak faluzni, hogy tekenőért, melencéért lisztet, szalonnát és kolompért cseréljenek be.

A maguk nyelvét rajtuk és istenen kívül nem hinném, hogy még valaki megértené; ellenben ők megtanulnak magyarul, svábul, rácul annyit, hogy az adás-vételhez, alkudozáshoz éppen elegendő legyen.

Husz éves koromig valamennyien ismeretek. *Kató* a vén banya, mint *Ackermann* öreganyám, de meg *Katoné* is gyakran emlegették később, csecsemő-koromban, megforgulván gyakran öregapámék házában, sokszor kiemelt a bölcsőből és karjain, ölében ringatott. Tenyerecskéimből jövőndőt is mondott, hogy nagyhirű, tudós és boldog ember lesz belőlem, ami egyszerű, szegény svábasszony édesanyámnak módfelett tetszett. Ki is adta neki érte mindig és busáson a járandóságot. (Ha, kivált a boldogságomra mondott jóslat nem teljesedett is be, jól tette édesanyám, hogy *Kató* né' minden alkalommal hol egy szakajtó lisztet, hol egy melencényi krumplit, vagy egy hasítás szalonnát, bort, pálinkát és krajcárt kapott. Mert *Kató* né' révén ismerkedtem meg jóformán az egész törzsükkel és jutottam — szereteitükbe. Ő, az a vad népség ismeri a halált!)

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő:

Bedőházi János

országgyűlési képviselő

Felelős szerkesztő:

Szenner József.

Feladési hirdetés.

A görgényhodáki (Maros-Tordavármegye) gör. kath. és gör. kel. egyháznak erdejében az 1904 évi augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor *G.-Hodák* községhezánál megtartandó nyilvános árverésen eladás alá jő 1080 drb. tölgytörzs, mely 2840 m³ műfára és 1136 m³ tűzifára becsültetett.

A fatömeg kikiáltási ára 17600 (Tizenhétézerhatszáz) korona; bánatpénz 1760 korona.

A görgényhodáki volt urbéres közbirtokosság erdejének B.) tüzemosztályból fenti időben és helyen szintén nyilvános árverés útján el fog adatni

80155 m³ bitkfa, mely 61658 m³ műfára, 18457 m³ tűzifára becsültetett.

E fatömeg kikiáltási ára 30000 (harmincezer) korona; bánatpénz 3000 korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Írásbeli zártajánlatok, melyekhez a bánatpénz is csatolandó, az árverés napjának d. e. 10 órájáig elfogadtatnak, még pedig az előbbi fatömegre *Ternovean Sándor* gör. kath. lelkész által, utóbbira pedig *Lup Flore* birtokossági elnök által (*G. Hodák* u. p. Görgény-szentimre.)

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők fentebb megnevezetekenél, valamint a kezelő m. kir. járási erdőgondnokságnál Szászrégenben.

G.-Hodák, 1904. június 24-én.

A gör. kath. és gör. kel. egyházak nevében:

Ternovean Sándor

gör. kath. lelkész.

Lupu Zacharia

gör. kel. lelkész.

A volt urbéresnek nevében:

Lup Flora

birtokossági elnök.

(226.)

Elhalasztott árlejtés.

E lapok 144. számában közzétett Árlejtési hrdetmény határideje **1904. július 3-áról** egyelőre elhalasztatik.

Nyárad-Szt.-Benedek, 1904. jun. 30.

Ady Sámuel,

229.

ev. ref. lelkész.

Szakácsnő kerestetik.

A cs. és kir. 64. gyalogezred maros-vásárhelyi tisztí étkezdéje részére, **egy szakácsnő 1904. július hó 15-ére**

kerestetik.

Föltétel: hajadon és feddhetetlen magaviselet.

Ajánlatok: a fizetés és egyéb igényekkel ellátva **a tisztí étkezdé bizottságához** Maros-Vásárhelyt, küldendők.

225.

Uj bor mérés.

Jégbehűtött palack sör, hideg és meleg villás reggeli és vacsora jutányos árban kapható.

Egyidejűleg tudatni kívánom, hogy az eddig Bolyai-utca 17. szám alatt levő friss és füstölt hus tüzletet szintén odahelyeztem át és azt ott tovább folytatom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,

166.

Alulírott tisztelettel becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy az *Eötvös József* (Sáros) utca 13. szám, *Réthy János* féle háznál levő vendéglő helyiséget *folyó hó 8-án*, vasárnap, *megnyitom*, hol a *Réthy János saját termésű kitanó ritling borait fogom árusítani*, ugyszintén naponta

maradok kiváló tisztelettel

Schreithofer József.

ról, hogy vagy hová a falragaszok kifüggeszthetők legyenek, vagy pedig a felépítést ezeknek a hirdető oszlopoknak magánvállalkozóval állítsa elő a város megterhelése nélkül. Hisszük, sőt tudjuk, hogy erre akadna is vállalkozó.

Kérünk kereskedőink és iparossaink érdekében sürgős intézkedést.

(.)

Színház.

Kedd estére négy felvonásos történelmi vígjátékot jelzett a színlap „Simonyi Óbester” címmel, de nem láttunk egyebet egy három felvonásos történelmi nézőjátéknál, melyre a „történelmi” és a „játék” ráillik, csak a „vig” jelző nem akar találni. A nagyszámúak nem mondható közönség — dacára az ügyes, stilszerű játéknak, — nem nagyon lelkesedett Martos J. négyfelvonásosnak nevezett három felvonásosáért s a fel-felzúgó tapsokat kivéve Bresseau költő jól megrajzolt, de jól meg is játszott alakját (Gulyás) inkább a szereplők játéka, mint maga a darab váltotta ki.

Kijutott a tapsból, de kijuthat elismerésünkben is Hervey E.-nek, ki drámai exposéval végződő szerepében a precíz, minden kis részletre kiterjedő kidolgozás és a drámai erő szerencsés vegyítésével kifogástalanul jelentette meg a marquisét.

Hogy Batosy Simonyi óbester szerepében jobb nem volt, annak nem ő az oka, hanem a szerző, ki nem a legszerencsésebb kézzel rajzolta meg a híres óbester alakját.

A férfiak közül jók voltak Szöreg és Soproni. Szöreg neki való szerepében teljesen érvényesült, Soproni pedig a Juliett-ével (Kovács Mariska) való duetteiben okozott sok derűtséget.

A sikerült előadásból kivált a huszárok ordítóása, kik a híres huszár típust durvasággal adták, — felreértve a darab intencióit.

Szerdán a Hajduk hadnagya ment harmadszor, a régi jó előadásban s ez egyszer telt házzal. Hja, a zóna!

H I R E K

M.-Vásárhely, 1904. június 30.

Kursiv írás.

Heinrich Lyer.

Felirta az Ur az égre
Csillagfényvel
Holdsugárral ékesen,
Hogy szeressük a lánykákat
S a lányka is
Mibennünket
Szeressen.

S ha halvány az ég írása,
Ha nem bírjuk
Eloolvasni, érteni,
Hány lány szeme halványul el
S hány ifjunak
Fog a szive
Vérzeni.

Ford: sz. b.

— **Kinevezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Rédiger Béla pénzügyi számvizsgálót a számvevőségek egyesített létszámában a marosvásárhelyi székelyföldi kirendeltséghez m. kir. számvizsgálóvá nevezte ki.

— **A közbárányhid építése.** A közbárányhid építését már holnap megkezdik. Aigner Sándor műépítész — ki a közbárányhidat tervezte — holnap városunkba érkezik, hogy a munkálatokat ellenőrizze.

— **Esküvő.** Id. Sándor Pál kedves és bájos leánya Józefa és Veszprémi Antal nagysármási főszolgabíró tegnap esküdtek örök hűséget egymásnak Mezőbándon. A násznagy tisztelet Sándor János belügyi államtitkár töltötte be. A vendégsereg között ott volt az egész vidék intelligentiája.

— **Pro domo.** Oroszlány Gábor hírlapíró kollegánk ma egy levélben arra kér bennünket, hogy dr. Zöld István ügyvédjelölt ur alábbi levelét tegyük közzé a közönség tájékoztatása végett. Ebből a levélből is látszik, hogy felelős szerkesztőnk megbízottai korrektül jártak el, de hogy az eset Szász Károly részéről ennyire szomorú és sajnálatra méltó legyen — azt a nagyhangú dudolás után még sem hittük. Oroszlány Gábor szerkesztő kollegánkhöz intézett levél a következő:

Kedves Barátom!

A dr. Szász Károlylyal fennforgott ügyben általam kiadott nyilatkozat *felreértésekre* adván alkalmat, szívesen tudatom veled, hogy dr. Szász Károlylyal *én sem ohajtottam* a párbaj kodex 60 § a.) pontja folytán *tárgyalni*; 60 § d.) pontja alapján azonban csak Te tettél kifogást. — Ez a tényállás.

Baráti üdvözzel:

M.-Vásárhely, 1904. jun. 28.

Dr. Zöld István.

Ezek után egy szavunk sincs több.

— **Megrongált aszfalt járda.**

A Szentgyörgy-utcában a Szilágyi-féle ház előtt az aszfalt járda folyókájáról eltűnt a vas fedőlap, utánna eltűnt a folyóka vas-szegélye is. Most meg a járda bomladozik nap-nap után. Talán jó volna addig kijavítani, míg kovásba kerül. De kívánatos a kijavítás azért is, mert a sima járdán gyanuatlanul járó ember a nyakát szegheti ennél a kiszélesedett ároknál.

— **Esküvő.** Ma délután tartotta menyegzőjét Bartha Gizella tanítónő Ille Bertalan bankhivatalnokkal. Tartós boldogságot kívánunk frigyükhöz.

— **Dimisszió.** Péter és Pál napján volt a helyi róm. kath. főgimnáziumban a tanév bezárása, a dimisszió. 1/210 órákor saját lobogója alatt a plebánia templomba vonult az intézet ifjúsága, hol ünnepélyes Te Deum-ot tartott s végig hallgatta a szent misét, melyet Karácsony Márton abbas celebrált. Szent mise után visszatértek a gimnáziumba s Rettegi igazgató hazafias és erkölcsvallási eszméktől duzzadó beszéde után a jutalmakat, majd a bizonyítványokat osztották ki. Karácsony abbas

köszönetet mondó szavai után széteszlett az ifjúság, hogy kivegye részét a jól megérdemelt pihenésből s hosszú két hónapra üres legyen a muzsák csarnoka.

— **Jelenetek** — nem a mélységből, mint a hogyan Gorkij darabja mondja, hanem csak a legsötétebb Szentgyörgy-utcaból, hol ma délben egy mező-szengyeli cigány karaván mulattatott több mint kétszáz főnyi embert. A produkció azzal kezdődött, hogy egy jól megtermett cigánylegény a közös székéből illő ordítózások között kihajigálta a többieket, mire természetesen csinos kis skandalum támadt. Kijutott az ostornyéből mindeniknek, még a fakónak is. Ezután — és még néhány pof után — a kórház elé vonultak éktelen ordítózás között s gyönyörű oratóiót tartottak egyik fajrokonukhoz, ki a kórház ablakából bámult ki a nagy világba. Ovátió után a szónok elővette jól megüsmött bugyelárisát s pirosasu tizeseket mutogatott fel a kórház ablakába. Később elvette a tizeseket (telik a cigánynak!) s csak piculákat akart bedobni az ablakon, míg azt is meg nem sajnálta s el nem tette. Szóval pénzdobás nem volt, de az ordítózás folyt tovább. A rend derek őrei ép mentek hazafele, de hát nem igen zavarták őket. Mindezt pedig nem azért mondjuk, mintha kárhoznánk ezzel mást. Világért sem. Csak sajnáljuk, hogy a rendőrség, mely a színházban is képviselteti magát, miért marad el az ilyen produktiókról, hol több mint kétszáz ember megjelen. Hiszen — ugy-e direktor ur — sokszor nincsen kétszázember a színházban.

— **Pofozkodó menyasszony.**

Egyik közeli helyiségben érdekes esetről beszélnek. Az ottani takarékpénztár pénztárnoka régen udvarol a helység egyik csinos leányának, sőt két éve már jegyben is járnak. A pénztárnok ur azonban megmondta magát és más helységből keresett magának menyasszonyt. Az elhagyott lány bankodott ugyan, de hallgatott. Hanem szombaton a helység piacon szembetalálkoztak egymással és az elhagyott menyasszony minden bevezetés nélkül alaposan megpofozta a hűtlen vőlegényt. Ez azonban nem akadályozta abban, hogy tegnap megtartsa eljegyzését az újabb menyasszonnyal.

— **Új táviró állomás.** A mezőségen Nagysármás állomás helylyel táviró hivatal rendeztetett be, mely a napokban lesz átadva a közforgalomnak.

— **Harcászati lövészet** lesz éles töltevényekkel július hó 7 és 8-án Mezőszabodon keleti irányban. Az ovóintézkedések előre megtételek.

— **Szovátára vonaton.** A szovátai fürdőre való menetelt megkönnyítendő, Marosvásárhelyről a balavásári vasútállomáshoz a kocsijarat a mai nappal megindított. Jelentkezni Becsi Józsefnél lehet a kocsijarat használatára.

T Á V I R A T O K.

A „Székelység” eredeti táviratai

A t. Házból.

(B pest, jun. 30.) Ma *Pintér* beszélt a költségvetés ellen. *Tisza* hosszabb beszédben reflektált reá. Majd a

Horán
beszéd
hogy
zetiet
telies

Min
sitők
beszél.

Min
mondj
déli va

A b
szabot
helybe

Ő fe
König
a magy

Elhala

Belg
tember
az ün
diploma

Isten
retem
nem a
alatt la
pánban
nem sz
erősek
szikáln
porcre
ötösért
berugot
ciganya
messe
heten
számlál
rul ugy
Azok-e
ellenbe
kegyetl
kérdi,
hogy b
ehes, m
mert ni
bol. Ha
zik, ha
ital, ru
Teknót.

U
jégbel

tem át

Horánszky és Viktorisz képviselők beszédeivel foglalkozott. Kijelentette, hogy a felvidéki *egyházaknak nemzetietlen törekvések ellen a kormány teljes erővel ellentáll.*

Bánffy beszéde.

Mint fővárosi pozitív forrásból tudósítók jelenti, **Bánffy** a hétfői ülésen beszélt.

Déli vasut új igazgatója.

Mint a fővárosban komoly hírként mondják: **Szell** Kálmán legközelebb a déli vasut igazgatója lesz.

Soós bíró ügye.

A budapesti kir. tábla **Soós** bíróra szabott negyedfélelvi fegyházbüntetését helyben hagyta.

Kitüntetés.

Ő felsége a kabinetiroda osztályfőnökét **König** Károlyt, bárói rangra emelte. **König** a magyar ügyeket intézi a kabinetirodában.

Elhalasztott koronázási évforduló.

Belgrádban a koronázási évfordulót szeptember 22-ről 25-re halasztották el, hogy az ünnepségen a szabadságukról visszatérő diplomaták is részt vehessenek.

CSARNOK.

Cigányok.

Isten tudja, miért van az, hogy úgy szeretem ezt a kóbor, vad népséget. Miért nem a városok külső utcáiban, háztödéi alatt lakó, muzsikálni irakkban és lakkópánban járó cigányokról beszélek. Ezeket nem szeretem. Ezek nem őszintek, nem erősek és nem vadak és nem annak muzsikálnak, akit szeretnek, hanem percre annak, aki többet fizet. Ezek egy ütőért a nyaklevesi is vigyorogva tűrik a berugott urfiaktól. Hanem beszélek az én cigányaimról, akik telen is sátorban laknak, messze kint a mi ósvadon rétünk hozzáférhetlen lápjai, kusza nádassai közt és megszámlálhatatlan idöket látott erdőiben. Magyarul úgy nevezik őket, hogy: oláh-cigányok. Azok-e, nem-e, nem kutattam sohasem. Azt ellenben tudom hogy erőszakos, vakmerő, kegyetlen népség. Ha ló kell neki, nem kér, mennyiért adják. A passzus neki az, hogy birtokába vette az állatot. Amikor éhes, nem az élés tárban keres enivalót, mert nincs, hanem kerit magának a másébol. Ha rajta kapják, nem sokat teketóriázik, hanem út. Ellenben a dohány, pipa, ital, ruha árát becsületes munkával keresi. Teknőt, medencét fakanalat farag az őserdő

fajából s amikor van egy kordéra való, elindul az egész pereputy közeli és távoli városokra, melyek pontos idejét jobban tudják, mint a kalendárium. Szegény demokrata köztük az, aki asszonyát, leányát találja fel és gyalogszerrel indítja utnak faluzni, hogy tekenőért, melencéért lisztet, szalonnát és kolompért cseréljenek be.

A maguk nyelvét rajtuk és istenen kívül nem hinném, hogy még valaki megértené; ellenben ők megtanulnak magyarul, svábul, rácul anyit, hogy az adás-vételhez, alkudozáshoz éppen elegendő legyen.

Husz éves koromig valamennyien ismeretek. Kató a vén banya, mint Ackermann öreganyám, de meg Katoné is gyakran emlegettek később, csecsemő-koromban, megforgulván gyakran öregapámék házában, sokszor kiemelt a bölcsőből és karjain, öleiben ringatott. Tenyerecskéimből jövedőt is mondott, hogy nagyhirű, tudós és boldog ember lesz belőlem, ami egyszerű, szegény svábasszony édesanyámnak módfelett tetszett. Ki is adta neki érte mindig és busáson a járandóságot. (Ha, kivált a boldogságomra mondott jóslat nem teljesegett is be, jól tette édesanyám, hogy Kató ne minden alkalommal hol egy szakajtó lisztet, hol egy melencényi krumplit, vagy egy hasítás szalonnát, bort, pálinkát és krajcárt kapott. Mert Kató ne' révén ismerkedtem meg jóformán az egész törzsükkel és jutottam — szereteükbe. Ó, az a vad népség ismeri a halált!)

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő:

Bedőházi János

országgyűlési képviselő

Felolós szerkesztő:

Szenner József.

Faeladási hirdetés.

A görögnyhodáki (Maros-Tordavármegye) gör. kath. és gör. kel. egyháznak erdejében az 1904 évi augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor G.-Hodák községhezauál megtartandó nyilvános árverésen eladás alá jő 1080 drb. tölgytörzs, mely 2840 m³ műfára és 1136 m³ tűzifára becsültetett.

A fatömeg kikiáltási ára 17600 (Tizenhétézerhatszáz) korona; bánatpénz 1760 korona.

A görögnyhodáki volt urbéres közbirtokosság erdejének B.) üzemosztályból fenti időben és helyen szintén nyilvános árverés útján el fog adatni

80155 m³ bűkkfa, mely 61658 m³ műfára, 18457 m³ tűzifára becsültetett.

E fatömeg kikiáltási ára 30000 (harmincezer) korona; bánatpénz 3000 korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Írásbeli zártajánlatok, melyekhez a bánatpénz is csatolandó, az árverés napjának d. e. 10 órájáig elfogadtnak, még pedig az előbbi fatömegre Ternovean Sándor gör. kath. lelkész által, utóbbira pedig Lup Flore birtokossági elnök által (G. Hodák u. p. Görögny-szentimre.)

Az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők fentebb megnevezetekenél, valamint a kezelő m. kir. járási erdőgondnokságnál Szászrégenben.

G.-Hodák, 1904. június 24-én.

A gör. kath. és gör. kel. egyházak nevében:

Ternovean Sándor

gör. kath. lelkész.

Lupu Zacharia

gör. kel. lelkész.

A volt urbéres nevében:

Lup Flora

birtokossági elnök.

(226.)

Elhalasztott árlejtés.

E lapok 144. számában közzétett Árlejtési hrdetmény határideje **1904. július 3-áról** egyelőre elhalasztatik.

Nyárad-Szt.-Benedek, 1904. jun. 30.

Ady Sámuel,

229.

ev. ref. lelkész.

Szakácsnő kerestetik.

A cs. és kir. 64. gyalogezred maros-vásárhelyi tisztí étkezdéje részére, **egy szakácsnő 1904. július hó 15-ére**

kerestetik.

Föltétel: hajadon és feddhetetlen magaviselet.

Ajánlatok: a fizetés és egyéb igényekkel ellátva **a tisztí étkezdé bizottságához** Maros-Vásárhelyt, küldendők.

225.

Uj bor mérés.

jégbehűtött palack sör, hideg és meleg villás reggeli és vacsora jutányos árban kapható.

Egyidejűleg tudatni kívánom, hogy az eddig Bolyai-utca 17. szám alatt levő friss és füstölt hus tizletet szintén odahelyeztem át és azt ott tovább folytatom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve,

166.

Alulírott tisztelettel becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy az Eötvös József (Sáros) utca 13. szám, Réthy János féle háznál levő vendéglő helyiséget **folyó hó 8-án**, vasárnap, **megnyitom**, hol a **Réthy János saját termésű kütünő ritling borait fogom árusítani**, ugyszintén naponta

maradok kiváló tisztelettel

Schreithofer József.

Cimtáblák

a legolcsóbban és legegzebb

⇒ **kivitelbe készülnek** ⇒

Kovács festőnél,

Szentmiklós-utca 11. szám.
203.

Réthy Jánosnál

a gulyásnak való csontnél-

külüli hus
csak 32 krajcár.

Most érettségizett ifju
előkészít bármely pótvizs-
gára utasított tanulót si-
kerrel.

3---3. Cím a kiadóhivatalban. 224.

Nuridsány Antal

férfi és női divat kereskedő,

ajánlja a tavaszi és nyári idényre újonnan
érkezett **fekete és színes női divatos
szörkelméket, jó mosó cretonokat,
voálokat, batisztokat, szerb vászna-
kat és férfi ruha kelme nagy választékát
egy öltözet ruhára kelme és
kellék 20 kortól feljebb.**

Sepsiszentgyörgyi székely szóttesek, abro-
szok, többféle hazai vásznak.
125.

Hirdetéseket

⇒ **jutányos áron felvesz** ⇒
lapunk kiadóhivatala.

SZOBA és CZIM

festést a **legolcsóbb árak** mel-
lett elvállal

Szentgyörgyi Oszkár

egyedüli magyar festő M. Vásárhelyt,

Kossuth Lajos-u. 61. sz.

97.

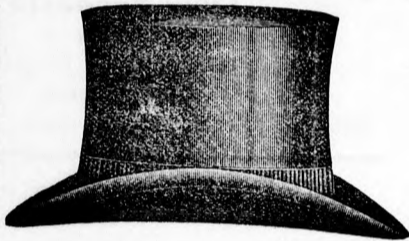
TEA-VAJ,

kaakaval sajt, oldal sza-
lonna, jó asztali bor, kőbá-
nyai palackozott ser és
friss töltésű ásványvizek

⇒ **kaphatók.** ⇒

Simon Ferenc sorsjeggy üzletében

128. Maros-Vásárhelyt.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Wolster Kálmánné

férfi divat és cipő nagy raktára, Maros-Vásárhelyt, Széchenyi-tér 5.

Kalapok, hazai férfi, női és gyermekecipők, ingek, gallérok, kéze-
lők, keztyűk, zseb- és nyakkendők, esőer-
nyők, sétabotok, vízmentes gummi Usterek
a legfinomabb kivitelben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Egy jóerkölcsű fiu tanulónak felvétetik.

122.

Egy próbatégely

⇒ **Ibolya-creme** ⇒

elhasználása meggyőz arról, hogy ez
a készítmény a legjobb szépitőszér. A
kéz- és arcbőrt *fehéríti és fino-
mitja, a szeplőt, májfoltot,
pörsenéseket, pattanásokat
eltávolítja* s miután nem zsirozza
a bőrt: *nappal is használható.*
Egy próbatégely **50 fill.**, nagy tégely

80 fillér.

Hozzávaló

Ibolya-creme szappan

70 fillér.

Ibolya-hölgypor,

(fehér-, rózsá- és crem színekben) **1**

kor., próba doboz **50 fillér.**

Kaphatók kizárólag:

az „**ARANY SZARVAS**”

gyógyszertárban,

Maros-Vásárhelyt, Plebánia-
templom mellett.

Ujdonságok !!

Ujdonságok !!

Legolcsóbb szabott versenyáruk!

⇒ **ARANY SZARVAS BAZÁRBAN.** ⇒

Főter 11. sz. (a volt különlegességi dohánytőzsde helyiségében.)

Női-, férfi fehéreneműk, zsebkendők 50%-al olcsóbbak, mint eddig. Női-, férfi-
és gyermekharisnyák. A nagyenyedi kir. országos fegyintézetben kötött harisnyák
kizárólagos raktára Maros-vásárhely és vidéke részére. Böröndök, gyermekkocsik,
dohány-, szivar-, szivarka- és pénztárcák, Esőernyők, sétabotok, disztárgyak,
szervizek, játékaruk, labdák, tollkészek, levélpapír, szivarka hüvelyek, fésűk,
kefék. Sarg's kalodont 25 kr., Thimol, Stomatín 23 kr. Glacé keztyű 75 kr.,
cérna fél- és egész keztyűk, óraláncok. — Nyakkendő ujdonságok óriási válasz-
tékban. — Ezer meg ezer fel nem sorolható cikk bámulatos olcsó árakban.
Raktárunk mindenki által szabadon megtekinthető, minden vétel kényszer nélkül.

Minden vevő, ki a legkisebb részben is 20 koronára bevásárol, egy sajtát,
vagy tetszés szerinti fenykép után életnagyságu ingyen arcképet kap. A kép
teljesen ingyen lesz kiszolgálva, csupán a díszes keretért (Passepartout) önköltsé-
gükért 3 korona térítendő meg. — „Siculia” székely cikkek raktára.

Egy jóházból való fiu tanulónak felvétetik.